

1. Referentie

Referentie	Bettens, C. & Buysse, B. (2002). <i>Enquête inzake het gebruik van kinderopvang voor kinderen jonger dan drie jaar. Najaar 2002</i> . Onuitgegeven onderzoeksrapport, Kind en Gezin.
Taal	Nederlands
ISBN	/
Publicatievorm	Onderzoeksrapport

2. Abstract

De jaarlijkse enquête van Kind en Gezin neemt het gebruik van kinderopvang in heel Vlaanderen onder de loep. Ze maakt een onderscheid in provincies en arrondissementen, leeftijden, opvangvormen en instanties. Ook het gebruik van opvang door kansarme en allochtone gezinnen wordt onderzocht. Atypische opvang maakt een niet onbelangrijk deel uit van kinderopvang en krijgt daarom ook een plaats. Het onderzoek splitst de kinderen op in een groep van 1 tot 3 maand en een groep van 3 maand tot 3 jaar. Ten slotte wordt gekeken naar opvangsituaties en eventuele wijzigingen daarvan bij ziekte.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Kinderopvang
Trefwoord(en)	Allochtonen, kansarmen, opvanginstanties, opvangvormen, ziekte

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	Kind en Gezin
Onderzoeker(s)	Cynthia Bettens & Bea Buysse Kind en Gezin Hallepoortlaan 27 1060 Brussel Tel: 02/ 533 12 11 Fax: 02/ 534 13 82 communicatie@kindengezin.be http://www.kindengezin.be

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Hoe zit het met het gebruik van kinderopvang (KOV) voor kinderen jonger dan drie jaar in 2002 en hoe is de evolutie ten opzichte van vorig jaar?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-methode	Afname: telefonisch / mondeling Vorm: enquête (niet-kansarme gezinnen) bevraging (kansarme gezinnen)
Onderzochte groep	4500 respondenten met kinderen tussen 1 maand en 3 jaar.
Bereik	Regionaal (Vlaanderen)

7. Resultaten

Omgang gebruik opvang NKAG (niet kansarme	De helft van de kinderen wordt toevertrouwd aan derden; 6 op 10 maakt gebruik van opvang; 1 op 10 wordt beperkt opgevangen en 1 op 3 maakt nooit gebruik van opvang. Zowel het regelmatig als het beperkt gebruik is significant toegenomen.
---	--

gezinnen)	Vlaams Brabant heeft het meeste kinderen die regelmatig opgevangen worden, Limburg het minste. Het regelmatig gebruik is vooral gestegen in West-Vlaanderen en gedaald in Vlaams Brabant. Leuven en Brugge kennen een zeer hoog regelmatig gebruik. Ook Kortrijk, Aalst, Dendermonde en Eeklo scoren hoog. Hasselt, Antwerpen, Ieper en Maaseik scoren dan weer zeer laag. Kinderen tussen 1j6mnd en 2 jaar worden het frequentst regelmatig opgevangen. Voor de leeftijdscategorieën 3-6mnd en 2j6mnd-3j ligt het regelmatig gebruik het laagst. Het regelmatig gebruik is in elke leeftijdscategorie gestegen. Kinderen vanaf 2,5 jaar vindt men vooral terug in de kleuterschool, waarvan een deel voltijds. Het aantal kinderen dat nog niet naar school gaat is sterk gestegen. De meeste kinderen worden deeltijds opgevangen; 1 op 3 wordt voltijds opgevangen. Op woensdag gaan het minst kinderen naar de opvang, op dinsdag het meest.
Instanties gebruik opvang NKAG	De meeste kinderen worden buitenshuis opgevangen 1 op 3 bij de grootouders (stijging); 1 op 4 bij opvanggezinnen aangesloten bij een dienst (daling); 1 op 10 bij een zelfstandig kinderdagverblijf onder toezicht van Kind & Gezin (daling). Iets meer dan 4 op 10 kinderen doet beroep op een 2^e opvanginstantie, zijnde de grootouders of andere familieleden. Het aandeel van de opvang gesubsidieerd door Kind en Gezin bedroeg 42,2%
Omvang gebruik KAG	KAG en allochtone gezinnen maken significant minder gebruik van opvang.
Instanties gebruik KAG (Kansarme en allochtone gezinnen)	De helft van de kansarme kinderen die regelmatig opvang gebruiken, worden opgevangen door grootouders of andere familieleden; een kwart door een opvanggezin; niemand bij een kinderdagverblijf. Het gaat dus meer om informele opvang en formele indien gesubsidieerd. 1 op 3 van de allochtone kinderen wordt opgevangen door de grootouders; 1 op 10 in een opvanggezin. Ze maken vooral meer gebruik van kinderdagverblijven.
atypische opvang	Het gaat vaak over kinderen die opgevangen worden in het informele netwerk (vooral grootouders). Het gebruik ligt het hoogst in de leeftijd 2j6md tot 3j. Bijna alle kinderen blijven minder dan 11u. 1 op 10 wordt een- of meermaals opgevangen vóór 7 uur waarvan een belangrijk deel opgevangen wordt door een opvanggezin. De meeste kinderen worden niet opgevangen na 18 uur. Tijdens het weekend wordt 1 op 10 van de kinderen die regelmatig gebruik maken van de kinderopvang opgevangen. 1 op 10 wordt tijdens de nacht opgevangen.
Betaling	Een kleine minderheid betaalt voor opvang door de grootouders. Wanneer opvang gebeurt tegen betaling kost dit de ouders gemiddeld 5,36 Euro voor een volle dag. 1 op 3 moet betalen voor de opvang door andere familieleden, zijnde 10,06 euro per dag. Van de opvang buiten de familie zijn geen cijfergegevens.
Opvang 1 tot 3 maand	Bijna 1 op 10 wordt opgevangen vooral door de grootouders. Drie kwart maakt geen gebruik van opvang.
Opvang bij ziekte	Bijna 1 op 5 was ziek in de week voor de bevraging. Kinderen jonger dan 1,5 j zijn het meest ziek. Voor een minderheid van de kinderen wijzigt de opvangsituatie omwille van ziekte. De meeste wijzigingen gebeuren in een erkend kinderdagverblijf. Vaak wordt het kind dan door de grootouders opgevangen. Ongeveer 1/5 ^e neemt vakantie en nog 1/5 ^e neemt sociaal verlof.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/

9. Beleidsaanbevelingen

Nee

10. Samenvatting

De jaarlijkse enquête van Kind en Gezin neemt het gebruik van kinderopvang in heel Vlaanderen onder de loep. Ze maakt een onderscheid in provincies en arrondissementen, leeftijden, opvangvormen en instanties. Ook het gebruik van opvang door kansarme en allochtone gezinnen wordt onderzocht. Atypische opvang maakt een niet onbelangrijk deel uit van kinderopvang en krijgt daarom ook een plaats. Het onderzoek splitst de kinderen op in

een groep van 1 tot 3 maand en een groep van 3 maand tot 3 jaar. Ten slotte wordt gekeken naar opvangsituaties en eventuele wijzigingen bij ziekte.

Bij niet kansarme gezinnen wordt de helft van de kinderen toevertrouwd aan derden; 6 op 10 maakt gebruik van opvang; 1 op 10 wordt beperkt opgevangen en 1 op 3 maakt nooit gebruik van opvang. Zowel het regelmatig als het beperkt gebruik is significant toegenomen. De meeste kinderen worden buitenshuis opgevangen. Kansarme en allochtone gezinnen maken significant minder gebruik van opvang. Grootouders fungeren vaak als opvang bij beide groepen. Atypische opvang wordt vaak gebruikt door kinderen tussen 2j6md tot 3j. Een kleine minderheid betaalt voor opvang door de grootouders. Over de kosten van opvang buiten de familie zijn geen cijfergegevens. Wanneer kinderen ziek zijn, verandert een minderheid de wekelijkse opvang.